

LÉTALAPKERESÉSEK A METAMORFÓZISOK KÖLTÉSZETÉBEN

Szerző: **SLEZÁK Lázár**, II. évfolyam, (slzklzr@gmail.com)

Témavezető: **BEKE Ottó** szakmunkatárs

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, Újvidék

A dolgozat a klasszikus pszichoanalitikus irodalomtudomány eszközeinek segítségével értelmezi Sziveri János és József Attila életművét.

A jungiánus koncepció tapasztalatainak alkalmazásával felfigyelhetünk olyan tudat alatti vagy a kollektív tudattalanból származó képzetekre, amelyek értelmezésével a két hatalmas életmű újabb szintjei nyílnak meg. A dolgozat főleg a kollektív tudattalanból előtörő prehisztorikus képzeteket értelmezi. Mitikus idők távlatába visszanyúló, oltalmazó angyal-szerepkörök, s groteszk, olykor félelmetes figurák bukkannak elő a vizsgált szövegekben.

A jelzett értelmezési keretben el kell választani a reális jelentésvilágot az utaló jelentésvilágtól, azaz a társadalomkritikai szemléletű versek belső valóságától. Ennek megfelelően a szövegekben megfigyelhető formarendszerek jelentését a dolgozat lélektani szempontból vizsgálja. A létalapkeresés fontos mindkét költőóriás esetében, hiszen lényük minden egyes talajvesztés, kudarcos öndefiníciós aktus után újból megleti saját létalapját, s képes az újbóli önmeghatározásra.

Kulcsszavak: **Ősanya, Ősapa, prehisztorikus, tudattalan, kollektív tudattalan**

SEARCHING FOR RAISONS D'ETRE IN POETRY OF METAMORPHOSES

Author: **Lázár SLEZÁK**, second-year student (slzklzr@gmail.com)

Supervisor: **Ottó BEKE**, professional staff, University of Novi Sad, Teachers' Training Faculty in Hungarian, Subotica

Institution: University of Novi Sad, Faculty of Philosophy, Department of Hungarian Language and Literature, Novi Sad

The study interprets the oeuvres of Janos Sziveri and Attila Jozsef, using the tools of the classical psychoanalytical study of literature. By using the experiences of Jungian concepts, we can notice some visions of subconsciousness or the collective unconscious, and by their interpretation in the two grandiose oeuvres, two further new levels open. The study explains in particular the prehistoric images emerging from the collective unconscious. Guardian angel-roles, the grotesque and sometimes dreadful figures appear in the examined texts, going back to mythical times. In the indicated frame of explanation we have to detach the real world of meaning from the allusive world of meaning, i.e. from the inner reality of the concept of social commentary poems. According to this, the composition examines the meaning of schemes of forms observed in the texts

from a psychological point of view. The seeking of a *raison d'être* is important in the lives of both of the poet-giants, since after each loss of it, loss of identity and of the act of self-definition, their beings find their own *raison d'être* once again and are able to form a new self-definition.

Keywords: **ancestress, ancestor, prehistoric, unconscious, collective unconscious**

PREPOZNAVANJE BIVSTVA KROZ METAMORFSKE PROCESSE RUKOVOĐENJA POETSKIM PRETRAGAMA

Autor: **Lazar ŠLEZAK**, II. godina studija (slzklzr@gmail.com)

Mentor: **Oto BEKE**, saradnik u nastavi, Učiteljski fakultet na mađarskom nastavnom jeziku, Subotica

Institucija: Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Katedra za mađarski jezik i književnost, Novi Sad

Rad se služi klasično psihoanalitičko poetskom literaturom i uz pomoć odgovarajućih literarnih alata tumači dela Janoša Siverija i životno delo Atila Jožefa. Primenjivanjem jungovske koncepcije dobijamo uvid u prikaze nesvesnog i kolektivno nesvesnog, kroz životna dela te dvojice velikana, te tumačeći prepoznate arhetipove otvaraju nam se nepregledni vidici. Rad uglavnom tumači predistorijske arhetipove koji niču iz kolektivnog nesvesnog. Protežući se u daleka mitska vremena u domen anđeoskih uloga, groteskno zastrašujućih figura koji se pojavljuju u proučavanim tekstovima. Objektivno tumačeći u okviru realnog značenja i sugestivnog značenja uočavamo jasnu razliku između društvenog aspekta i duboke unutrašnje stvarnosti pesama. Odgovarajući tome u proučavanim tekstovima možemo prepoznati izvesne oblikovane sisteme a njihovim značenjem rad se bavi sa duhovnog aspekta. Karakteristika oba pesnička velikana je intenzivno traganje za bivstvom, naime svaki individualni gubitak identiteta, samodefinicije, je akt gde naše biće iznova spoznaje svoj bivstveni status i sposobno je za ponovno samodefinisanje.

Ključne reči: **Magna Mater, Magna Pater, predistorijsko, nesvesno, kolektivno nesvesno**